

[Thoft]

enhver form for brug af disse våben, men på den anden side gerne lige vil have dem for alle tilfældes skyld. Vi kan ikke være imod disse våben i enhver form, samtidig med at vi fastholder dem. Den samme holdning kom til udtryk i et svar fra forsvarsministeren i sommeren 1984 på spørgsmål nr. S 848 af hr. Albrechtsen, (Folketingstidende 1983-84, 2. samling, sp. 7931). Dér siger ministeren:

»Jeg ser ikke nogen uoverensstemmelse mellem det forhold, at Danmark under ingen omstændigheder vil kunne anvende kemiske våben, og det forhold, at Danmark ikke på forhånd har afskrevet sig muligheden af i en kritisk situation at tillade alliancepartnere at indføre kemiske våben på dansk territorium som en afskrækkende foranstaltning.«

Men hvis man under ingen omstændigheder – det var jo ministerens egen sprogbrug – vil anvende disse våben, hvordan kan de så afskrække? Jeg ser en moral så høj, at man på dansk plejer at betegne den dobbeltmoral.

Stinus (RV):

Det radikale venstre kan give tilslutning til forslaget om forbud mod kemiske og bakteriologiske våben. Vi ville umiddelbart have troet, at det skulle være muligt at opnå politisk enighed om et sådant forbud eller i hvert fald om en væsentlig del af forslaget; det er ikke nok at tale om afsky og angst, og at vi vil arbejde for en international aftale.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget og bilag til disse, har Danmark allerede i 1930 ratificeret Genèveprotokollen af 1925 og dermed forpligtet sig til ikke at anvende kvælende, giftige eller lignende gasser samt bakteriologiske midler til krigsbrug. Ganske vist forbyder Genèveprotokollen ikke produktion og oplagring af sådanne våben, men hvorfor skulle Danmark producere eller oplagre kemiske og bakteriologiske våben, hvis man ikke betragter det som en mulighed, at de skal bruges? Og hvorfor skulle Danmark tillade, at andre landes militære styrker indfører sådanne våben, som vi ikke selv vil anvende, og som vi naturligvis heller ikke vil tillade andre at anvende på eller fra dansk område?

Det må fastholdes, at disse våben ikke skal anvendes, og våben, der ikke kan tænkes anvendt, kan heller ikke virke som troværdige afskrækkelsesvåben.

Vi er enige med forslagsstillerne i, at Danmark i henhold til sin tilslutning til Genèveprotokollen ikke kan deltage i et eventuelt NATO-samarbejde om anvendelse af disse våben, men tværtimod, som det er udtrykt i Genèveprotokollen, har pligt til på enhver måde at bestræbe sig på at formå andre stater til at tiltræde protokollen og – underforstået – få dem til at efterleve den.

Efter det radikale venstres opfattelse har Danmark inden for NATO et særligt ansvar på dette område. I fællesskab kan NATO-landene medvirke stærkt til, at der gennemføres et internationalt forbud ikke alene mod brug, men også mod produktion og oplagring af kemiske og bakteriologiske våben.

Folketinget har, som det er blevet sagt flere gange under debatten, allerede i dagsordenen af 3. maj i år pålagt regeringen at støtte forslag om et internationalt forbud mod produktion, oplagring og anvendelse af kemiske og bakteriologiske våben. Efter det radikale venstres opfattelse kan det foreliggende forslag medvirke til at styrke regeringens anstrengelser i så henseende.

Sonja Albrink (CD):

Centrum-demokraterne deler opfattelsen af, at ingen anden form for krigsførelse er så meningsløs som brugen af bakteriologiske våben. I det hele taget er krig jo af det onde, og derfor bør alle kræfter samles om at undgå krig og dermed naturligvis også brugen af bakteriologiske våben.

For centrum-demokraterne er det afgørende, at alle lande – også supermagterne – har tiltrådt Genèveprotokollen, og der er ingen grund til at tro, at disse lande ikke vil overholde den nævnte protokol. Det, der er problemet, er selvsagt, at disse våbentyper fortsat produceres. Men en risiko vil der altid være, for det er kun brugen, den omhandler, hverken fremstilling eller oplagring.

Her vil jeg gerne udtrykke min glæde over, at regeringens holdning med hensyn til oplagring på dansk territorium har samme placering, som når det gælder atomvåben. Vi ønsker ikke disse våbentyper på dansk jord i fremtid.

Spørgsmålet er: hvordan får vi produktion og oplagring stoppet? Jeg tror ikke, det sker ved, at Danmark foretager ensidige skridt på dette felt ligesom på mange andre områder,